

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om definition, præsentation og mærkning af spiritus, brugen af betegnelser for spiritus i præsentation og mærkning af andre fødevarer samt beskyttelse af geografiske betegnelser for spiritus

(COM(2016) 750 final — 2016/0392 (COD))

(2017/C 209/09)

Ordfører: **Peter SCHMIDT**

Anmodning om udtalelse	Rådet, 09/12/2016 Europa-Parlamentet, 12/12/2016
Retsgrundlag	Artikel 43, stk. 2, artikel 114, stk. 1, og artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø
Vedtaget i sektionen	14/03/2017
Vedtaget på plenarforsamlingen	29/03/2017
Plenarforsamling nr.	524
Resultat af afstemningen	211/0/4
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU bifalder Kommissionens initiativ til at tilpasse det nuværende regelsæt for spiritus til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) og sikre, at bestemmelserne er i overensstemmelse med EU's nye retlige instrumenter, ikke mindst for så vidt angår fødevarerinformation til forbrugerne og kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer.

1.2. EØSU støtter navnlig etableringen af en tættere forbindelse til landbrugssektoren. Et sådant bånd er altafgørende for, at spiritus fremstillet i EU bevarer en god kvalitet og et godt omdømme.

1.3. Selvom EØSU som regel tilslutter sig de tilpasninger, der foretages med henblik på at sikre overensstemmelse med TEUF og lette lovgivningsprocessen, ville det være mere hensigtsmæssigt at lægge større vægt på gennemførelsesretsakter frem for delegerede retsakter. På visse områder bør muligheden for fravigelse helt ophæves.

1.4. EØSU er bevidst om, at tilpasningen er en kompleks opgave, og bifalder præciseringer og forbedringer med hensyn til f.eks. reglerne for anvendelse af sammensatte udtryk og hentydninger på etiketter og for mærkning af spiritusblandinger samt frivillig mærkning af råvarers oprindelse. Visse andre aspekter, som er blevet ændret i forslaget, bør imidlertid tages op til fornyet overvejelse som omtalt senere i denne udtalelse.

1.5. EØSU er tilfredshed med, at reglerne og procedurerne for geografiske betegnelser præciseres, og at traditioner såvel som lokal og regional produktion tillægges stor værdi.

1.6. Udvalget fremhæver, at det er vigtigt at bevare det nuværende beskyttelsesniveau for spiritussektoren for derved at kunne sikre merværdi og beskæftigelse i Europa. Det har betydning, hvilket sted et produkt destilleres og fremstilles, og den ændrede terminologi bør ikke indebære større ændringer for sektoren.

1.7. Med hensyn til præsentation og mærkning foreslår udvalget visse forbedringer i det nuværende forslag, navnlig i relation til vigtigheden af at undgå eventuelle fejlagtige gengivelser eller misforståelser i forbindelse med »smags efterligninger«, der kan vildlede forbrugerne.

1.8. Om end dette ikke er omfattet af Kommissionens forslag, gentager EØSU sine tidligere anbefalinger vedrørende behovet for en konsekvent og omfattende politisk tilgang, der sigter mod forebyggelse af skadeligt alkoholforbrug og fremme af ansvarlige drikkevaner med henblik på at begrænse sundhedsrisici og mindreariges alkoholforbrug, ikke alene for spiritussektoren, men også mere generelt. Information, uddannelse og bevidstgørelse er i den henseende af afgørende betydning, og EØSU glæder sig i den sammenhæng over de mange initiativer i både den offentlige og private sektor.

2. Indledning

2.1. Formålet med Kommissionens forslag til forordning er at tilpasse den nuværende forordning (EF) nr. 110/2008 ⁽¹⁾ om spiritus til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). De af Kommissionen vedtagne bestemmelser inden for rammerne af den nuværende forordning opdeles primært i delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, og der indføres et retsgrundlag for landbruget ⁽²⁾ for at styrke forbindelserne til landbrugssektoren.

2.2. Ud over tilpasningen til TEUF indeholder forslaget kun enkelte mindre, tekniske ændringer, der skal afhjælpe manglerne ved gennemførelsen af forordning (EF) nr. 110/2008 og bringe bestemmelserne i overensstemmelse med EU's nye retlige instrumenter, ikke mindst for så vidt angår fødevarerinformation til forbrugerne (forordning (EU) nr. 1169/2011 ⁽³⁾) og kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (forordning (EU) nr. 1151/2012 ⁽⁴⁾).

2.3. Forslaget præciserer især visse mærkningsregler for sammensatte udtryk, hentydninger og spiritusblandinger, der skal forebygge problemer i det indre marked. Det omfatter derudover en ny artikel om angivelse af oprindelse og indfører klarere procedurer for registrering af geografiske betegnelser på grundlag af forordning (EU) nr. 1151/2012.

3. Generelle bemærkninger

3.1. EØSU bifalder Kommissionens forslag om at sikre en retlig tilpasning af den eksisterende forordning (EF) nr. 110/2008 om spiritus til TEUF og bringe lovgivningen i overensstemmelse med EU's nye retlige instrumenter. Overordnet set skaber det foreslåede regelsæt klarhed og sammenhæng i forhold til de for spiritussektoren gældende regler.

3.2. EØSU konstaterer, at sammenslutningerne af spiritusproducenter er blevet hørt af Kommissionen. Spiritussektoren i EU, hvis afsætning i udlandet i 2015 udgjorde mere end 10 mia. EUR, er en del af agroindustrien, som er Den Europæiske Unions største eksportsektor. Sektoren tegner sig for en million arbejdspladser inden for produktion og salg i Europa og har tætte økonomiske og sociale forbindelser til landbrugssektoren. Punktafgifter og momsindtægter fra spiritus indbringer ca. 23 mia. EUR om året. Spiritusforbruget faldt imidlertid med 32 % mellem 1980 og 2014. Dette skal ses i lyset af tendenserne til hhv. at konsumere mere eksklusive produkter (»premiumisation«) og at drikke »mindre, men bedre«. For eksempel faldt salget inden for hotel-, restaurations- og cafébranchen med 8 % til 23,5 mio. hektoliter spiritus fra 2000 til 2015, mens værdien steg med 30 %.

3.3. Skønt hovedformålet med Kommissionens forslag er at sikre en retlig tilpasning til TEUF, giver det også spiritussektoren mulighed for at opretholde kvalitet og traditionelle metoder og beskytte sektorens omdømme globalt. Forslaget skaber især klarhed om, hvordan de enkelte drikkevarer er fremstillet: råvarer, minimumsalkoholindhold for markedsføring, maksimal destilleringsstyrke, lagringstid, krav med hensyn til sødning mv. En skelnen mellem de forskellige spirituskategorier bidrager til at beskytte de forskellige traditioner.

3.4. EØSU understreger, at det er vigtigt at styrke forbindelsen til landbrugssektoren. Kun landbrugsråvarer bør tillades i fremstillingen af spiritus, hvilket ligeledes vil skabe afsætningsmuligheder for basislandbrugsprodukter.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 110/2008 af 15. januar 2008 om definition, betegnelse, præsentation og mærkning af samt beskyttelse af geografiske betegnelser for spiritus og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1576/89 (EUT L 39 af 13.2.2008, s. 16).

⁽²⁾ TEUF's artikel 43, stk. 2.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1169/2011 af 25. oktober 2011 om fødevarerinformation til forbrugerne, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 og (EF) nr. 1925/2006 og om ophævelse af Kommissionens direktiv 87/250/EØF, Rådets direktiv 90/496/EØF, Kommissionens direktiv 1999/10/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF, Kommissionens direktiv 2002/67/EF og 2008/5/EF og Kommissionens forordning (EF) nr. 608/2004 (EUT L 304 af 22.11.2011, s. 18).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1151/2012 af 21. november 2012 om kvalitetsordninger for landbrugsprodukter og fødevarer (EUT L 343 af 14.12.2012, s. 1).

3.5. De tilpasninger, der foretages med henblik på at sikre overensstemmelse med TEUF og lette lovgivningsprocessen, kan generelt beskrives som positive. Dog ville det være mere hensigtsmæssigt at lægge større vægt på gennemførelsesretsakter frem for delegerede retsakter. På visse områder bør muligheden for fravigelse helt ophæves, særligt hvis den indebærer større ændringer. F.eks. hvis Kommissionen anmoder om at få beføjelse (artikel 16, stk. 3) til at udarbejde delegerede retsakter med henblik på at tillade, at en registreret geografisk betegnelse kan angives på eksportmarkedets sprog, såfremt denne information er obligatorisk, dvs. hvis spiritus ikke kan markedsføres uden en sådan information. Den gældende EU-lovgivning tillader ganske vist allerede producenter at gøre dette, men punktet er blevet fjernet fra den tilpassede tekst. Den nuværende mulighed bør genindføres, og i så tilfælde vil der ikke være behov for at delegerede beføjelser.

3.6. For spiritusproducenterne er et af de vigtigste spørgsmål at bevare traditionerne samt ordningen med geografiske betegnelser for spiritus. Overordnet set er EØSU tilfreds med præciseringen af reglerne for geografiske betegnelser for spiritus.

3.7. Om end dette ikke er omfattet af Kommissionens forslag, gentager EØSU sine tidligere anbefalinger vedrørende behovet for en konsekvent og omfattende politisk tilgang⁽⁵⁾, der sigter mod forebyggelse af skadeligt alkoholforbrug og fremme af ansvarlige drikkevaner med henblik på at begrænse sundhedsrisici og mindreåriges alkoholforbrug, ikke alene for spiritussektoren, men også mere generelt. Information, uddannelse og bevidstgørelse er i denne forbindelse særdeles vigtigt. EØSU konstaterer, at den private sektor er involveret i mange initiativer og sociale programmer på tværs af EU, hvilket viser, at det er muligt at begrænse alkoholmisbrug, særligt blandt unge⁽⁶⁾.

3.8. Spørgsmålet om angivelse af ingredienser og næringsindhold på spiritusetiketter er ikke medtaget i Kommissionens forslag. EØSU slår dog på ny fast, at forbrugerne har krav på korrekte og objektive oplysninger om alkoholholdige drikkevarer, så de kan træffe beslutninger vedrørende deres forbrug på et velinformeret grundlag⁽⁷⁾. Mikro og små producenter vil have brug for støtte for at kunne anvende reglerne. Udvalget ser frem til at bidrage til de igangværende drøftelser baseret på Kommissionens nylige rapport⁽⁸⁾ om dette emne.

4. Særlige bemærkninger

4.1. EØSU er bevidst om, at tilpasningen er en kompleks opgave, og bifalder præciseringer og forbedringer med hensyn til f.eks. reglerne for anvendelse af sammensatte udtryk og hentydninger på etiketter og for mærkning af spiritusblandinger samt frivillig mærkning af råvarers oprindelse. Visse andre ændringer i forslaget bør imidlertid tages op til fornyet overvejelse:

- Samtlige »og/eller«-udtryk er blevet erstattet med en anden ordlyd, der ikke må føre til misforståelser og vildledning. Netop derfor foreslår EØSU at indføje en betragtning, hvori det fremhæves, at samtlige »og/eller«-udtryk er blevet erstattet med udtryk med en tilsvarende mening, og at Kommissionen ikke har haft til hensigt at ændre betydningen af bestemmelserne i forordning (EU) nr. 110/2008.
- Definitionen af produktionspraksis og smagsstoffer bør præciseres.
- Begrebet »teknisk dokumentation« er blevet erstattet med »produktspecifikation« for at harmonisere de regler, der gælder for de fire sektorer, som er omfattet af ordningen med geografiske betegnelser (fødevarer, vin, spiritus og aromatiserede vine). For at undgå eventuelle misforståelser bør der imidlertid indføres en betragtning, der skal præcisere, at de to begreber er ensbetydende.

4.2. Ifølge artikel 8, stk. 5, i Kommissionens forslag må varebetegnelser, der suppleres med udtrykket »smag« (eller andre tilsvarende udtryk), anvendes til at henviser til aromastoffer, der efterligner en spiritus, eller som anvendes i fremstillingen af andre fødevarer end drikkevarer. EØSU mener, at denne bestemmelse kan være vildledende for forbrugerne.

⁽⁵⁾ EUT C 318 af 23.12.2009, s. 10.

⁽⁶⁾ Se f.eks. HBSC (Health Behaviour in School-aged Children, 11-13-15 years old) — sammenfatning af de vigtigste resultater af den seneste HBSC-undersøgelse offentliggjort i 2016: <http://spirits.eu/files/98/cp.as-095-2016-hbsc-survey-2016-key-messages-final.pdf>; ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and other Drugs, 15-16 years old). ESPAD-undersøgelsen viser, at 86 % af de europæiske studerende i dag erklærer »ikke at have været berusede« inden for de seneste 30 dage. Dette udgør et fald på 23 % i antallet af berusede (siden 2003). Hyppigheden af kraftigt lejlighedsdrikkeri er faldet med 28 %, siden det toppede i 2007 (fra 18 % i 2007 til 13 % i 2015). Disse positive tendenser kan ses hos både piger og drenge.

⁽⁷⁾ EUT C 332 af 8.10.2015, s. 28.

⁽⁸⁾ Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om obligatorisk mærkning af alkoholholdige drikkevarer i form af en ingrediensliste og næringsdeklaration, COM(2017) 58 final — 13/03/2017.

4.3. Af hensyn til såvel merværdien for producenterne som beskyttelsen af forbrugernes interesser understreger EØSU, at det er vigtigt at opretholde det nuværende beskyttelsesniveau for spiritussektoren, når der henvises til »fremstillingssted« i forhold til »oprindelsessted«. Den ændrede terminologi bør ikke indebære større ændringer for spiritussektoren, da det væsentligste er, hvilket sted et produkt destilleres og fremstilles.

4.4. Medlemsstaterne er ansvarlige for at overvåge ulovlig anvendelse af de beskyttede geografiske betegnelser, og Kommissionen bør orienteres om håndhævelsen af reglerne i medlemsstaterne for derigennem at kunne etablere en passende ramme, så forfalsket spiritus fjernes fra markedet.

4.5. Indsigelsesproceduren, der giver de berørte parter mulighed for at indgå en aftale, hilses velkommen, da den er mindre besværlig, uden at resultaterne påvirkes heraf.

4.6. Registeret for geografiske betegnelser for spiritus, der erstatter bilag III, skal ses som en måde at modernisere modellen på, uden at ordningens rettigheder, forpligtelser eller gennemsigtighed påvirkes.

Bruxelles, den 29. marts 2017.

Georges DASSIS
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
